

alaperspektiivi ja sateen
ttolaudat, yläperspektiivi ja
unta. Luonnonvoimat ovat
vastapuoli voimistuu - myy-
suostumaan välirauhaan.
sittää uudet rintamat yleisku-
hyökkääjä on joutumassa al-
ksi sekä sanallisesti että ku-
myyjä sommittelussa alimpa-

esittää hyökkäyksen n:o 3
ja epilogin. Sommittelussa
n alapuolella mennään pitkin
ja ja sivun alareunaa oikeal-
l) kohti sarjaa hallitsevaa lä-
kuva 12), johon koko sivun
u on suunnattu. Tässä esite-
isu, huipennus ja lopullinen

(kuva 13) kertoo mitä sitten
Myyjä on nyt oma itsensä,
päonnistunut koneensa van-
a asemassa kuin pappa alus-
ja muori yläpuolella (mutta
a) antavat sympatiaa. Toivot-
ijakin.

aan joutuneeni ensimmäistä
alysoimaan omaa työtäni kir-
tämä kokemus tuntuu häm-
ä. Useimmat visuaaliset rat-
tahtuvat automaattisesti ja ali-
ikäänkuin kokoaisi palape-
on löydettävissä oikeat palat.
n itse tehtävä.

ohtaa useimmiten silmä. Tie-
ajattelua tarvitaan vasta kun
työdyä ratkaisua tai ei hyväksy
sarjakuva on kokonaissom-
hjon jokaisen kuvan on "istut-
mittelujen on palveltava ko-
ormaatiota, sivun yleistä som-
sekä kunkin ruudun sisäistä
rakennetta niin, että ne kes-
s erillistä tarkastelua. Nämä
set rajaavat jo huomattavasti
oja ja tekijöiden henkilökoh-
rssiit vielä lisää. Silti eri rat-
ja jää vielä paljon tutkimatta.
s kullekin sarjalle yrittää tie-
alysoiden etsiä vaihtoehtoisia
tus- ja sommitteluratkaisuja,
eti ylivoimaisiin aikataulu- ja
elmiin. Niinpä tämänkin sar-
mäistä tietoista kuva-analyy-
sta nyt. ●

Uutisruutu

koonnut Harri Römpötti

Kemin sarjakuvakilpailu muut-
tuu pohjoismaiseksi. Vastedes vuodes-
ta 1981 järjestettyyn kilpailuun voivat
osallistua kaikkien Pohjoismaiden kan-
salaiset omalla äidinkielellään. Tähän
mennessä Kemin kilpailuihin lasketaan
osallistuneen kolmisentuhatta suoma-
laista sarjakuvantekijää. Uuteen kilpaan
haetaan myös pohjoismaista rahaa, jol-
la olisi tarkoitus julkaista kilpailualbumi-
mista myös muihin maihin suunnattu
laitos.

Muun muassa Pieniä jultmia ta-
rinoita Helsingin Sanomiin piirtävä
Timo Mäkelä tekee ensi vuoden sarja-
kuvia apurahataiteilijana. Yksivuotisen
taiteilija-apurahan myönsi Mäkelälle
Taiteen keskustoimikunta taideteolli-
suuden saralta, johon sarjakuva valtion
tukisysteemissä kuuluu. Sarjainfo onnit-
telee.

Tekijänoikeusjärjestö Kopiosto
julkaisi 20-vuotisen taipaleensa kunn-
aksi sarjakuva-albumin Kopiraitti, jota
jaetaan peruskouluissa. Mukana ovat
Jussi "Juba" Tuomola, Harri "Wallu"
Vaalio, Kivi Larmola, parivaljakot Arto
Nyyssönen & Vesa Ilmaranta ja Pauli
Heikkilä & Markku Paretskoi. Sarjaku-
vat käsittelevät luovan työn eri muoto-
ja.

Graafikkojen etujärjestö Grafia ry
valitsi vuoden 1998 graafikoksi Kai Ku-
jasalon, joka on piirtänyt myös sarjaku-
via, esimerkiksi Elannon mainossarjaa
Elmuset.

Norjalaisten sarjakuvapalkinto
Sproing täytti kymmenen vuotta. Par-
haana kotimaisena piirtäjänä palkittiin
Tore Strand Olsen. Kansainvälinen
Sproing myönnettiin Carl Barksille.

Jatkuu s. 71

Uutisruutu

koonnut Harri Römpötti

Pitkäikäinen vaihtoehtosarja-
kuvan lipunkannattaja Suuri Kurpiti-
sa lakkaa ilmestymästä. Seuraava
vuosialbumi jää viimeiseksi. Lopun
kunniaksi mukana on väriosoitus, jos-
sa on Kati Kovácsin, Katja Tukiaisen
ja Kivi Larmolan sarjoja. Yhdistys
jatkaa edelleen eri taiteilijoiden
yksittäisten albumien julkaisemista.

Sarjakuvaseuran ruotsalai-
sella vastineella Seriefrämjandetilla
ei mene kovin hyvin. Viime vuoden
toimintakertomuksessa valitellaan,
että Bild & Bubblan ohella myös
vuosikokous myöhästyi pahasti, yh-
distyksen talous oli huonolla tolalla
eikä jäsenmäärä kasvanut. Seriefräm-
jandet turvautui vuonna 1997
jopa pyytämään jäseniltään lahjoi-
tuksia, joita kertyi 14 409 kruunua
(noin 9000mk). Tänä vuonna talous
on kuulemma hieman kohentunut ja
Bild & Bubblakin ilmestynyt sään-
nöllisemmin. Silti lahjoitusten kerää-
minen jäseniltä jatkuu. Seriefräm-
jandetin jäsenmäärä oli huipussaan
15 vuotta sitten 1648 kappaletta.
Vuosikertomus ei kerro nykyistä jä-
senmäärää, mutta taseen mukaan jä-
senmaksuista kertyi viime vuonna
110 278 kruunua. Kun jäsenmaksu
oli 195 kruunua, voi laskea, että yh-
distyksessä oli noin 565,5 jäsentä.
Suomen sarjakuvaseuralalla ei ole juu-
ri enempää jäseniä, mutta toiminta
on ollut vilkasta ja siksi talouskin
suhteellisen hyvässä kunnossa. Ja
Sarjainfon ilmestymisen mukaanhan
voi tunnetusti vaikka tarkistaa kel-
lonsa.

Rune Andreassonin Maail-
man Vahvin Nalle, alkuperäiseltä ni-
meltään Bamse, on saanut kotimaas-
saan Ruotsissa oman museon. Viime
kesänä avattu kaikkien fanien py-
hiinvaelluskohde sijaitsee Höganä-
sissa.

Jatkuu s. 72

Uutisruutu

koonnut Harri Römpötti

Pohjoismainen kustannustalo Egmont valloittaa Japania Disneyn lipun alla. Aluksi Mikkejä ja Akuja on julkaistu muissa japanilaisissa sarjakuvalehdissä. Vuoden loppuun mennessä mangaan mahtimaahan perustetaan Egmontin oma studio, jossa 11 paikallista taiteilijaa piirtää japanilaisia versioita Disney-sarjoista. Perusteilla on kolme lehteä. Mikey Magazine lienee meikäläisen Ankan vastine. Lisäksi vielä pienemmille suunnataan Nalle Puhille ja Bambille omistettut lehdet. Japanin sillanpääaseman on tarkoitus tukea myös muun Aasian markkinoiden valtausta.

Monien ranskalaisten kollegoidensa tapaan muutamia vuosia muun muassa kirja- ja lehtikuvituksia tehnyt Jacques Tardi on palannut sarjakuvan pariin. Lokakuun puolivälissä ilmestyi uusi Adele Blanc-Sec -albumi *Le mystère des fondateurs*, joka julkaistiin ensin jatkosarjana *Libération*-sanomalehdessä. Muut kuin sarjakuvat tarjoavat Ranskassakin maineikkaille piirtäjille leveämmän leivän ja siksi Tardi ja esimerkiksi Bilal ovat julkaisseet albumeja harvakseltaan. Huomattavaa on myös, että uusi Adele tuli jatkosarjana sanomalehdessä. Se kuvastelee Ranskalaisten sarjakuvalehtien romahdusta, jonka viimeinen uhri oli Tardinkin "koti" (A suivre).

Albert Uderzo on voittanut oikeusjutun entistä Asterix-kustantamoa Dargaud'ta vastaan. Tuomion mukaan Dargaud ei saa enää julkaista uusia painoksia 25 ensimmäisestä Asterix-albumista. Uderzo saa hyvitystä 5,5 miljoonaa frangia (noin 5 miljoonaa markkaa) albumien kiistanalaisista kansainvälisistä julkaisukorvauksista. Uderzo on julkaissut uudet Asterixit oman kustantamonsa kautta vuodesta 1977 ja käsikir-

joittaja Rene Goscinny'n kuolemasta lähtien. Dargaud'n ilmoituksen mukaan vanhat Asterixit muodostivat kolmannen kustantamon koko myynnistä. Niitä on myyty maailmalla yhteensä 250 miljoonaa kappaletta.

Ranskan Esso-huoltamat ovat keksineet käyttäjä sarjakuvaa tyylikkäästi markkinoinnissaan. Syys-lokakuussa kaikki tankkaajat ovat saaneet ostaa Edgar B. Jacobsin Blake ja Mortimer -albumeja nimelliseen kymmenen frangin hintaan. Valita voi neljästä albumista.

Belgialainen Piko eli Spirou eli Piko ja Fantasio -sarjan toinen päähenkilö on täyttänyt 60 vuotta. Sarjan tunnetuin piirtäjä on ollut Franquin. Nykyään sitä tekevät Tome ja Janry, joilta on alkanut ilmestyä tauon jälkeen uusi albumi *Machine qui reve* (Uneksiva kone) jatkosarjana belgialaisissa Spirou-sarjakuvalehdessä ja *Le Soir*-sanomalehdessä. Sarjan ilmettä on kuulemma nykyaikaistettu.

Jacques Martinin Alix täytti hiltain 50 vuotta. Meillä sarjaa ilmestyi kahdeksan albumia 70-luvulla. Vastikään ilmestyi uusi albumi *Les Barbares*.

Turkissa on tuomittu sarjakuvapiirtäjä Dogan Guzel kolmeksi vuodeksi vankeuteen piirtämistään sarjakuvista, jotka julkaistiin kahdessa kurdimielisessä sanomalehdessä. Tuomion perusteena oli "Turkin tasavallan loukkaminen ja häpäiseminen". Erityisesti oikeus kiinnitti huomiota Guzelin runsaasti käyttämiin alatyylisiin kirosanoihin. Sarjakuvia julkaisseet lehdet lopetettiin jo pari vuotta sitten. Sarjainfo epäilee, että Guzelin tuotokset tosin saattavat olla myös pilakuvia. Kansainvälisten uutistoimistojen käyttämä englanninkielinen sana cartoon kun voi tarkoittaa sarjakuvaa, pilapiirrosta tai jopa animaatiota. Joka tapauksessa Sarjainfo yhtyy Toimittajat ilman rajoja -järjestön Turkin pääministerille Mesut Yilmazille osoittamaan pyyntöön Guzelin vapauttamisesta.

Kemin sarjakuvapäivillä Jeff Smithiä piti jännityksessä Pohjolan perukoille ulottuva jatkuva faksien vaihto Luupäiden elokuvasopimuksesta. Nyt asia on virallisesti julkistettu. Kokopitkän Luupäät-elokuvan tuottaa Nickelodeon-yhtiö, joka tunnetaan muun muas-

sa meilläkin telkkarissa pyörineestä animaatiisarjasta *Ren & Stimpy*. Jeff Smith ohjaa itse. Filmausoikeuksien tarkkaa myyntihintaa ei ole paljastettu, mutta siinä on dollareissa laskettuna kuusi numeroa, joista etummainen on kuulemma "korkea". Siis Suomen markoissa puhuttaneen miljoonista.

Barksin perintöä jatkava fennofiili Don Rosa on lopultakin tavannut suuren oppimestarinsa. Rosan ja Barksin ovat aiemmin pitäneet erossa Barksin agentit, jotka eivät ole halunneet päästää toista ankkamestaria kultamunia munivan hanhensa lähelle. Huhujen mukaan Barks oli huolissaan, tunnistaisiko Rosa hänet lentokentällä ja kantoi siksi mukanaan Anka-krääsää. Rosan ankat ovat siis saaneet siunauksen korkeimmalta mahdolliselta taholta.

Supersankarikustantamo Marvelin kohtalo alkaa selkiytyä Yhdysvalloissa. Heinäkuussa tuomioistuimien hyväksyi Marvel Entertainment Groupin ja menestyvän Toy Biz Inc. -lelutehtaan fuusion. Se tarkoittanee, että Marvel nousee selvitystilasta, johon joutui joulukuussa -96. Uusissa yhtiöjärjestelyissä miljoonat dollarit ja prosentiosuudet vilisevät Marvelin vanhojen velkojien ja omistajien sekä uuden yhtiön osakkeenomistajien välillä.

Spiritin isä, 81-vuotias sarjakuvaromaani-käsittelyn keksijä, opettaja ja teoreetikko Will Eisner on julkaissut uuden albumin *Family Matter*, mikä sopii hänen 90-luvulla vakiintuneeseen tahtiinsa uudesta työstä kolmen vuoden välein. Tällä kertaa aiheena on perintöä kärkevä suku. Tarina ei ole aivan yhtä painavaa tavaraa kuin Eisnerin suurkaupungin sosiaalisten mekanismien kuvaukset, mutta vankkaa sarjakuvadraamaa kumminkin.

Myös underground-veteraani Jack Jackson on palannut omimpaan aiheeseensa, kotiosavaltionsa Teksasin historiaan, albumilla *Lost Cause*. Se kertoo Yhdysvaltain sisällissodan jälkeisestä kaooittisesta ja väkivaltaisesta ajasta muun muassa pyssysankari John Wesley Hardingin tarinan kautta. Bob Dylan on laulanut Hardingista, ja siitä hän lienee meillä tutuin. Jackson on aiemmin käsitellyt Teksasin historiaa intiaanien näkökulmasta *Comanche Moon*issa ja meksikolaisten vinkkelistä *Los Tejanos*issa. Nyt ovat siis vuorossa val-

koiset. Los Tejanos ilmestyi vuonna 1982. Viimeisten 16 vuoden aikana Jackson on julkaissut sarjakuvia harvakseltaan eivätkä ne ole olleet "Teksas-trilogian" veroisia. Sen sijaan Jackson on tällä välillä ansioitunut Teksasin espanjalaisvallan aikaisen historian tutkijana. Hänen kartografiset kirjansa ovat keränneet lukuisia palkintoja. Myös trilogia on tarkkaan tutkittua historiankirjoitusta, vaikkakin sarjakuvaksi dramatisoitua. Niissä näkyy vahvasti Jacksonin tinkimätön ote historioitsijana. Hän ei suostu kaunistelemaan minkään kansanosan osuutta verisissä tapahtumissa. Rasismi, ahneus ja raakuus motivoivat teksasilaisia Jacksonin sarjakuvissa.

Will Eisnerin mukaan nimetyt vuotuiset Eisner-palkinnot on taas jaettu San Diegon sarjakuvafestareilla. Tänä vuonna perinteiset supersankarikustantamat pärjäisivät tavallista paremmin vaihtoehtotalojen kustannuksella. Suurimman potin keräsi DC-kustantamo, 11 omaa tai jaettua palkintoa. Parhaan rajattukestoisen sarjan palkinto meni Jeph Loebin ja Tim Salen Batman-tarinalle The Long Halloween. Myös parhaan uuden graafisen romaanin pysti meni DC:lle Paul Dinin, Joe Stantonin ja Terry Beaultyn laatimasta Batmanin ja Teräsmiehen yhteisseikkailusta. Parhaan ennenjulkaisusta materiaalista kootun graafisen romaanin palkinto meni taas vaihteeksi Frank Millerin Sin City-tarinalle Keltainen äpärä. Parhaana käännösalbumina palkittiin Masashi Tanakan manga Gon Swimmin'. Jeff Smith valittiin parhaaksi huumorisarjakuvan tekijäksi Luupäistään. Chris Ware sai parhaan värittäjän tittelin Acemestaan. Sarjakuvia käsittelevän aikakausjulkaisun palkinnon sai yllättäen The Comics Journal ja parhaan sarjakuvaa käsittelevän kirjan pystin Comics Journalia kustantava Fantagraphics Pete Poplaskin toimittamasta The R. Crumb Coffee Table Art Bookista. Ja niin edelleen.

Myös Timo Kokkilan Peräsmichellä on tätä nykyä oma verkkosivu. Juuri ilmestyneen Minä Peräsmies -rompun syntyhistoriaa, tekijätiimin haastatteluja ynnä muuta löytää sivulta <http://www.mediakeisari.sci.fi/peris/press.htm> ☐

Arvostelut

Tapani Rytöhönka:
Minerva, Minerva! Agaton Munan
päiväkirjat
SUURI KURPITSA 1998 (KURPITSA-ALBUMI 12)

Tapani Rytöhönka on kulkenut omaa kummallista polkuaan jo yli vuosikymmenen ajan. Miehen tuoreimpaan albumiin on koottu todellisen antisankarin Agaton Munan päiväkirjoja. Niissä Rytöhönka omalla häkellyttävällä tyyllillään kertoo miehen elämästä, tämän tyttärestä, epätoivoisesta pillunmetsästyksestä, ryypiskelystä ja paljon muusta.

Rytöhönkan sarjan varsinainen pointti, sen huumori ja herkullisuus, syntyy korkeakulttuurisen kaunokielen ja räkäisimmän undergroundin iskeytyessä vastakkain. Päiväkirjat yhdistävät häkellyttävällä tavalla ylevää ja banaalia, kaunokirjallista sivustystä ja alhaisimmissa ihmistunteissa rypemistä. S. Clay Wilsonin visuaiset visiot kohtaavat Rilken ja Goethen runouden kaksion uumenissa ja kapakan pimennossa. Agaton keskustelee Vergiliuksen kanssa kävellessään Helvetin kapeita kujia, heräten tyttärensä huutoon, että hänen pitäisi jo olla sossussa. Goethen runot saavat aivan uuden sisällön, kun kuvituksena on alastomia naisia - ja viimeisessä ruudussa Agaton tulossa vessasta... Alkoholismista, oksennuksesta ja

naisettomuudesta huolimatta Agaton kokee kuitenkin elonsa välillä autuaaksi, syvimmänkin rappion keskellä.

Agaton Munan päiväkirjat on jopa liiankin laaja ja kunnianhimoinen voittoaakseen paikkansa Rytöhönkan Suurten Suomalaisten Saagojen terävimmässä kärjessä. Oodin Kotkankalliolle tai Yellow Snake Moanin vahvuus on juuri niiden tiiviydessä.

Entä Rytöhönkan piirrosjälki? Se vain kehittyy ja tarkentuu vuosi vuodelta: käsintehty rasterit ja pikkutarkat viivat ovat Rytöhönkaa itseään ja sopivat albumiin loistavasti. Pidin jo Rumban kuvituksista aikoinaan, mutta nämä ovat vielä parempia!

Ville Hänninen

Teppo Sillantaus - Mikael Gylling -
Stephane Rosse:
Naisen kanssa
NEMO 1998

Kun Nyt-liite muutama vuosi sitten aloitti Naisen kanssa -sarjakuvan, pidin siitä kovasti. Minusta se oli hauska - ja pahuksen totta. Sitten kyllästyin, sarja tuntui toistavan itseään. Olinko vain kyllästynyt vai olivatko ideat lopussa? Ehkä molempia, mutta se ei tee tätä albumia todellakaan huonoksi.

Naisen kanssa -albumi käsittelee seikkaperäisesti ja osuvasti parisuhteen eri osa-alueita. Osansa saavat niin seksi, kommunikaatio, sukupuolten väliset erot kuin suhteen kehittyminenkin. Sukupuoliroolit, naisen ja miehen logiikka ja arkiset vallankäyttölanteet ovat selvästi Sillantaukselle, Gyllingille ja Rosselle tuttuja. Albumin ilmestyttyä he kilvan kiistivät sarjan kertovan omasta

